

Krajoznawca Kujawsko - Pomorski

Informator Kujawsko - Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK

Bydgoszcz

Chełmno

Grudziądz

Inowrocław

Kruszwica

Lipno

Świecie

Toruń

Włocławek

Żnin

nr 38/2014

październik 2014

Rok IX

VIII WOJEWÓDZKI ZLOT AKTYWNYCH KRAJOZNAWCÓW „WZAK SITNICA 2014”

Zgodnie z tradycją obowiązującą już od dziewięciu lat kujawsko-pomorscy krajoznawcy w pierwszy lub drugi weekend października spotykają się na corocznym Wojewódzkim Zlocie Aktywnych Krajoznawców. Tym razem organizatorem ósmego już WZAK-u był Oddział Miejski PTTK w Lipnie, a ściślej rzecz ujmując jego działacze z Janem Jaglińskim na czele. Właśnie on deklarację zorganizowania VIII WZAK-u złożył w dniu 11 stycznia br. podczas obradującego w toruńskim Forcie XIV - IV Sprawozdawczo-Wyborczego Sejmiku Krajoznawców PTTK Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Dla przypomnienia dotychczasowe coroczne WZAK-i odbyły się w następujących miejscach. Pierwszy w 2006 roku odbył się w Grudziądzu, a organizatorem był Oddział PTTK im. ks. płk. dr. Władysława Łęgi. Drugi w 2007 roku zorganizował Oddział Miejski PTTK im. Mariana Sydowa w Toruniu, a jego bazą był Fort IV. Po raz trzeci spotkaliśmy się w 2008 roku we Włocławku, a organizatorem byli działacze Kujawskiego Oddziału PTTK. Regionalny Oddział PTTK „Szlak Brdy” był gospodarzem IV WZAK-u w Bydgoszczy. Piąty - jubileuszowy WZAK w 2010 roku zorganizowali krajoznawcy Oddziału Pałuckiego PTTK ze Żnina. Kolejny szósty WZAK miał odbyć się w roku 2011 w Borównie, a organizowała go grupa działaczy Oddziału PTTK wówczas - przy Klubie Pomorskiego Okręgu Wojskowego. Ze względu na stosunkowo małą grupę (9 osób) chętnych impreza została odwołana. W roku 2012 VI WZAK zorganizował ponownie grudziądzki oddział PTTK, a w roku ubiegłym organizacją VII WZAK-u zajął się Oddział PTTK im. Ziemi Chełmińskiej z Chełmna.

Sobota 4 października 2014 roku, to dzień w którym do Sitnicy niedaleko Rogowa w powiecie rypińskim zjechali się krajoznawcy z różnych zakątków naszego i nie tylko naszego województwa. W Gminnym Ośrodku Wypoczynkowym (GOW), który był bazą VIII WZAK-u zjawili się 45 uczestników reprezentujących środowiska krajoznawców Bydgoszczy, Chełmna, Ciechocinka, Grudziądza, Torunia, Włocławka, Żnina oraz oczywiście Lipna. Na VIII WZAK przybyli również po raz kolejny krajoznawcy z województwa pomorskiego - z Gdyni i Gdańska, zachodniopomorskiego - z Koszalina, a także wielkopolskiego - z Konina. Trzeba dodać, że w tym samym miejscu

Sobota 4 października 2014 roku, to dzień w którym do Sitnicy niedaleko Rogowa w powiecie rypińskim zjechali się krajoznawcy z różnych zakątków naszego i nie tylko naszego województwa. W Gminnym Ośrodku Wypoczynkowym (GOW), który był bazą VIII WZAK-u zjawili się 45 uczestników reprezentujących środowiska krajoznawców Bydgoszczy, Chełmna, Ciechocinka, Grudziądza, Torunia, Włocławka, Żnina oraz oczywiście Lipna. Na VIII WZAK przybyli również po raz kolejny krajoznawcy z województwa pomorskiego - z Gdyni i Gdańska, zachodniopomorskiego - z Koszalina, a także wielkopolskiego - z Konina. Trzeba dodać, że w tym samym miejscu

(GOW Sitnica) od piątku 3 października przebywali turyści motorowi, którzy zjechali się z wielu zakątków kraju na XXVI Ogólnopolski Zlot „Pieczonego Ziemniaka”.

W Zlocie wzięło udział 23 instruktorów krajoznawstwa reprezentujących oddziały PTTK województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto z innych województw na WZAK-u było dziewięcioro instruktorów krajoznawstwa. Dwie osoby - Ryszard Wrzosek z Gdyni i Krzysztof Czerepowicki z Grudziądza to posiadacze Honorowego Tytułu Zasłużonego Instruktora Krajoznawstwa. Dziewięcioro to IK Polski, a 21 osób jest posiadaczami uprawnień IK Regionu. Dwaj koledzy spośród uczestników WZAK-u posiadali nadany im tytuł Honorowego Członka PTTK: Ryszard Wrzosek z Oddziału Morskiego PTTK w Gdyni oraz Roman Kowalski z Oddziału Miejskiego PTTK im. Marianna Sydowa w Toruniu. Wśród uczestników VIII WZAK-u była również Alicja Wrzosek z Gdyni - sekretarz Komisji Krajoznawczej ZG PTTK. 13 osób spośród uczestników Zlotu nie posiadało uprawnień instruktorskich.

Tak jak na poprzednich WZAK-ach impreza miała dwie części - roboczą i praktyczną. Ze względu na coraz krótszy dzień imprezę rozpoczęliśmy od tej części praktycznej. Sobotnia wycieczka obejmowała Lipno i jego okolice, natomiast niedzielne dopołudnie poświęciliśmy na spacer krajoznawczy do Nadroża.

Prawie punktualnie o godzinie 11.30 w sobotę 4 października przejął nas Kazimierz Andrzejewski - Instruktor Krajoznawstwa Polski oraz przewodnik po województwie kujawsko-pomorskim i zaprosił do autokaru. I w tym roku - podobnie jak w zeszłym - pogoda, jak na początek października była wyśmienita, o deszczu w ogóle być mowy nie mogło. Ciepło, pogodnie i słonecznie - tak było całą sobotę, a także w niedzielę.

Z Sitnicy leżącej w powiecie rypińskim skierowaliśmy się do **CHROSTKOWA**, które jest położone w powiecie lipnowskim, a celem naszej wizyty w tej miejscowości był pierwszy obiekt krajoznawczy na trasie, jakim był **drewniany kościół pw. św. Barbary**. Z historią świątyni zapoznał nas proboszcz ks. Marek Trymers. W kościele mieliśmy możliwość obejrzenia bardzo ciekawej malatury wnętrza. Wykonana została ona przez Władysława Drapiewskiego oraz pochodzącego z Chrostkowa Mikołaja Konczalskiego. Oprócz drewnianego kościoła w miejscowości obejrzelśmy dzwonnice oraz kostnicę z początku XVIII wieku ufundowane przez Konstantego Zielińskiego. Widzieliśmy też plebanię z lat 20-tych XX wieku znajdującą się nieopodal kościoła. Na znajdujący się za wsią cmentarz rzymsko-katolicki z połowy XIX wieku z grobowcami okolicznych ziemian i grobowcem upamiętniającym powstańców styczniowych poległych w bitwie pod Nietrzebą w 1863 roku nie zawitaliśmy. Jadąc autokarem mogliśmy podziwiać ponadto zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Morena Chrostkowska” oraz drumliny.

Kolejną miejscowością, do której zawitaliśmy było powiatowe miasto **LIPNO**. Tutaj dołączyli do nas kolejni uczestnicy WZAK-u m.in. Roman Kowalski, Andrzej Szczepański i Zygmunt Gdaniec. Po opuszczeniu autokaru udaliśmy się do **kina „Nawojka”**, gdzie powitała nas pani Dorota Łańcucka - burmistrz Lipna. Przedstawiła ona w krótkich słowach historię miasta oraz Przeglądu Twórczości Filmowej „Pola i inni”. W tym miejscu w trakcie bardzo krótkiego seansu obejrzelśmy film z udziałem Poli Negri, mieliśmy też możliwość zwiedzenia Izby Pamięci poświęconej tej wybitnej aktorce kina niemego. Przy okazji należy nadmienić, że obecne kino „Nawojka” mieści się w budynku dawnej cerkwi prawosławnej z I połowy XIX wieku. Budynek ten po przebudowie w latach 20. i 30. XX wieku przeznaczono na Dom Ludowy.

Następnie swoje kroki skierowaliśmy do zbudowanego w latach 1865 - 1868 według projektu Wojciecha Wawrzyńca Bobińskiego neogotyckiego **kościół ewangelicko - augsburskiego św. Trójcy**. Świątynia ta posiada skromne wyposażenia wnętrza - jak to bywa w kościołach tego wyznania - dominującym kolorem była biel.

Po obejrzeniu tej świątyni ruszyliśmy dalej, a celem było niewielkie **wzgórze św. Antoniego z Padwy**, gdzie zobaczyliśmy pomnik (kapliczkę) ufundowany w 1910 roku z okazji 500 rocznicy bitwy pod Grunwaldem. Wzgórze to jest domniemanym miejscem średniowiecznego grodziska funkcjonującego w XIII - XIV wieku - tzw. „castrum Lypa”.

Kolejnym ciekawym obiektem krajoznawczym, jaki obejrzelśmy był pochodzący z XIV wieku gotycki **kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP**. Ale zanim dotarliśmy do kościoła przewodnik zwrócił naszą uwagę na klasycystyczny budynek dawnego „**Hotelu Warszawskiego**”. O kościele parafialnym w bardzo ciekawych słowach opowiedział nam Andrzej Szczepański. Mieliśmy możliwość obejrzenia ciekawego wnętrza świątyni. Najważniejszym elementem jest ołtarz główny zbudowany w I połowie XVIII stulecia, przeniesiony z klasztoru Ojców Bernardynów ze Skępego. W centralnym polu ołtarza znajduje się obraz Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny pędzla Wojciecha Gersona. Andrzej Szczepański zwrócił też naszą uwagę na dwa XVIII wieczne rokokowe ołtarze boczne (jeden znajduje się w konserwacji). Następnie udaliśmy się na Plac Dekerta, który we współczesnym Lipnie pełni rolę głównego rynku miasta. Tu mieliśmy możliwość obejrzenia zlokalizowanego w południowej pierzei **ratusza** zbudowanego około 1831 roku. Gmach ratusza miejskiego został zrewitalizowany - odnowiono elewację, wymieniono okna oraz pokrycie dachu. Na wierzchołku wieży wieńczącej budowlę ratusza znajduje się rzeźba aniołka z datą 1878, według miejscowych podań wykonana przez blacharza Jerzego Chałupca będącego ojcem słynnej Poli Negri.

W centralnej części Placu Dekerta obejrzelśmy **Pomnik Wdzięczności** wystawiony bohaterom miasta i powiatu zamordowanym przez hitlerowców. Niedaleko tego pomnika widzieliśmy symboliczną „**Ścianę Śmierci**” znajdującą się w miejscu rozstrzelania w dniu 3 listopada 1940 roku 10 Polaków przez pluton egzekucyjny SS.

Na Placu Dekerta ponownie wsiedliśmy do autokaru. Udaliśmy się nim na tor motocrossowy miejscowego klubu motorowego LKS Jastrzęb. Tor ten obejrzelśmy z okien autokaru i pojechaliśmy dalej DK nr 10 w kierunku Kikoła. Mniej więcej w połowie drogi była miejscowość **KONOTOPIE**, do której się kierowaliśmy.

W Konotopiu obejrzelśmy odnowioną murowaną kaplicę Matki Boskiej Bolesnej, w której umieszczona jest ludowa Pieta z przełomu XVIII i XIX wieku. W tym miejscu ponadto czekała na nas ogromna niespodzianka. Na parkingu niedaleko kaplicy stała już kuchnia polowa, z której roznosiły się przyjemne zapachy. Organizatorzy zaplanowali tutaj króciutki „popas”. Ciepły żurek z jajkiem i kiełbaską doskonale przyczynił się do rozładowania „napięcia głodowego”. Wszystkim ciepły posiłek smakował. Po nim nastąpiła sesja fotograficzna, w trakcie której zrobiono kilkadziesiąt fotografii.

Po solidnym posileniu się i nabraniu sił wyruszyliśmy w dalszą drogę. Przez Kikół, Grodzeń, Wildno i Chojno dotarliśmy do miejscowości **OBORY** leżącej w powiecie golubsko - dobrzyńskim. W tym miejscu trzeba dodać, że ze względu na wysokie wzgórza panujące nad okolicą oraz urozmaicenie terenu obszar, przez który jechaliśmy nazywany jest „Szwajcarią Dobrzyńską”.

Celem naszej wizyty w Oborach był właśnie **zespół klasztorny OO. Karmelitów**. Nasz pobyt rozpoczęliśmy od znajdującego się obok Karmelu Oborskiego wzgórza nazywanego „Kalwarią”. Schodami ułożonymi w połowie XIX wieku z kamieni polnych weszliśmy na **cmentarz**, na którym znajdują się ciekawe grobowce okolicznej szlachty oraz piętrowe katakumby ze szczątkami okolicznych ziemian. Ponadto na cmentarzu widzieliśmy trzy kaplice rodzinne: Borzewskich, Engeströmów oraz Barthelów. Następnie przez **barokową bramę** z 1756 roku weszliśmy do liczącego ponad 400 lat barokowego zespołu klasztorno-kościelnego, w skład którego wchodzi **kościół pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny** z połowy XVII wieku wraz z murowanym **klasztorem** z I połowy XVIII wieku. Zespół ten jest bardzo znanym w kraju sanktuarium Matki Boskiej Oborskiej, czego mieliśmy okazję doświadczyć na parkingu, na którym stało ponad 10 autokarów

i bardzo dużo samochodów osobowych. Na przewodnika wywodzącego się spośród braci zakonnych czekaliśmy w świątyni. Na początek zapoznał nas z historią zakonu oraz klasztoru. W ciekawych słowach opowiedział nam o wnętrzu kościoła, w szczególności o głównym skarbie Obór, jakim jest łaskami słynąca cudowna figura **Matki Bożej Bolesnej**. Następnie ruszyliśmy na krótki spacer - zabudowania kościoła i klasztoru stworzyły czworobok, którego dwie strony - północną i zachodnią stanowił klasztor, wschodnią - zakrystia, południową zaś kościół. Wewnątrz zamkniętego czworoboku usytuowany został wirydarz, w którym też byliśmy. Zobaczyliśmy szopkę całoroczną, byliśmy też w pomieszczeniach piwnicznych, gdzie znajduje się kaplica poświęcona kapłanom więzionym w oborskim klasztorze. Kolejny i ostatni etap wizyty w Oborach poświęcony został na przejście Kalwarią Oborską, po czym udaliśmy się do autokaru.

Z Obór przez Hutę Chojno dotarliśmy do osady **NIETRZEBA**, gdzie mieliśmy umówioną wizytę w **starym drewnianym młynie** wybudowanym około 1850 roku na rzece Ruziec. W tym miejscu mieliśmy możliwość obejrzenia pracujących mechanizmów napędzanych przez wody rzeki. Większość z nas wychodziła z budynku młyna ze śladami po mące na ubraniach. Organizatorzy zapewнили nam też możliwość zakupu „prawdziwego” chleba pieczonego w tradycyjny sposób. Pani, która przyjechała z pieczywem bardzo szybko musiała odjechać - pachnący chleb rozszedł się w błyskawiczny sposób. Obok młyna obejrzyliśmy głąz narzutowy, na którym znajdowała się odsłonięta w 1993 roku **tablica upamiętniająca** stoczoną w 1863 roku bitwę.

To był ostatni punkt programu udanej wycieczki. Szybko zajęliśmy miejsca w autokarze i równie szybko wróciliśmy do Sitnicy. Pogoda dopisała, dużo zobaczyliśmy, organizatorzy spisali się na medal.

Po przyjeździe do Sitnicy udaliśmy się na stołówkę na obiadokolację, a po niej w godzinach wieczornych odbyła się część robocza Zlotu, czyli otwarte spotkanie instruktorów krajoznawstwa i uczestników VIII WZAK-u. Wzięli w nim udział zarówno uczestnicy WZAK-u jaki i turyści motorowi. Podczas tego spotkania organizatorom WZAK-u zostały wręczone okolicznościowe adresy z podziękowaniem za trud wniesiony w organizację i przeprowadzenie naszej sztabarowej imprezy. Przed posiedzeniem, jako ciekawostkę i kontynuację z poprzedniego WZAK-u wywieszona została długa lista uczestników wszystkich dotychczasowych WZAK-ów. Lista ta cieszyła się dużym zainteresowaniem. Na samym początku powitano uczestników imprezy, w tym naszych sympatyków przybyłych z innych województw - pomorskiego, zachodniopomorskiego i wielkopolskiego. W nawiązaniu do wywieszonej długiej listy uczestników wszystkich imprez zostały wymienione imiennie te osoby, które do tej pory były na siedmiu i są na ósmym WZAK-u. Do nich należą tylko trzy osoby: Kazimierz Andrzejewski z Włocławka, Tadeusz Perlik z Torunia oraz ja - Krzysztof Czerepowicki z Grudziądza. Z roku na rok ta liczba topnieje. Następnie uczestnicy chwilą ciszy uczcili te osoby spośród grona Instruktorów Krajoznawstwa, którzy w minionym okresie od nas odeszli na wieczną wartę - Zenona Bigoszewskiego z Dobrzynia nad Wisłą, Jacka Kaszewskiego z Włocławka, Michała Lehmana z Bydgoszczy oraz Piotra Mrozińskiego z Grudziądza. W trakcie spotkania przedstawione zostały dokonania Kolegium w okresie od IV Sejmiku Krajoznawców, jaki odbył się 11 stycznia w Toruniu do dnia VIII WZAK-u. Poinformowano zebranych między innymi o liczbie instruktorów krajoznawstwa w poszczególnych oddziałach, liczbie funkcjonujących i liczbie zweryfikowanych odznak krajoznawczych, składzie osobowym Kolegium czy też o organizowanych WZAK-ach. Przekazano też uczestnikom miejsca następnych WZAK-ów. I tak przyszłoroczny zorganizuje Oddział PTTK z Inowrocławia, a X jubileuszowy w 2016 roku Oddział Kujawski PTTK z Włocławka.

Następnie rozwinęła się dyskusja, w trakcie której głos zabierali m.in. Alicja Wrzosek - sekretarz KK ZGPTTK - z podziękowaniem za dotychczasowe WZAK-i, Ryszard Wrzosek - z apelem o powołanie Komisji Fotografii Krajoznawczej. Następnie Zdzisław Gostomski prezes Zarządu Oddziału wręczył wyróżnienia w postaci Odznaki Oddziału PTTK im. Ziemi Chełmińskiej w Chełmnie „Za

Pomoc i Współpracę”. Otrzymały ją trzy osoby - Krzysztof Czerepowicki, Kazimierz Andrzejewski oraz Jan Jagliński.

Na zakończenie sobotniego dnia odbyło się kolejne V posiedzenie Kujawsko-Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK.

Niedzielne popołudnie spędziliśmy na dwa sposoby. Jedna część uczestników zarówno WZAK-u jak i Zlotu „Pieczonego Ziemniaka” o godzinie 10.00 pod kierownictwem Kazika Andrzejewskiego wyruszyła na pieszą wycieczkę do pobliskiego **NADROŻA**. Ci, którzy pozostali w Sitnicy mogli brać udział w grach i zabawach konkursowych zwanych w regulaminie Zlotu jako „rekreacja”. Po dojściu do celu wycieczki przekroczyliśmy bramę Zespołu Szkół nr 4 im. Ziemi Dobrzyńskiej. Obejrzelśmy - niestety - tylko z zewnątrz **dwór** wzniesiony w połowie XIX wieku i przebudowany w 1920 roku, w którym mieszczą się placówki tworzące Zespół Szkół. Zobaczyliśmy również **park dworski** w typie krajobrazowym z pierwszej połowy XIX wieku, a w nim dwie zabytkowe aleje - kasztanową i grabową. W tym miejscu trzeba dodać, że bardzo przydał się gwizdek Kazika Andrzejewskiego, bo w parku kilka osób pogubiło trasę. Następnie udaliśmy się w drogę powrotną do Sitnicy.

Po obiedzie około 13.30 rozpoczęło się podsumowanie i zakończenie VIII Wojewódzkiego Zlotu Aktywnych Krajoznawców oraz 26 Ogólnopolskiego Zlotu Turystów Motorowych „Pieczony Ziemniak”, w trakcie którego wręczono dyplomy, puchary i nagrody za udział w imprezach i za konkursy rekreacyjne. W trakcie uroczystości zakończenia wręczone zostały pozostałe adresy z podziękowaniami za organizację WZAK-u.

Po pożegnaniu się z koleżankami i kolegami udaliśmy się do samochodów i wyruszyliśmy w drogę powrotną do miejsc swojego zamieszkania. W ten sposób zakończył się VIII Wojewódzki Zlot Aktywnych Krajoznawców Sitnica 2014.

POSIEDZENIA KUJAWSKO-POMORSKIEGO KOLEGIUM INSTRUKTORÓW KRAJOZNAWSTWA PTTK

W okresie od ostatniego numeru „Krajoznawcy Kujawsko-Pomorskiego” Kujawsko-Pomorskie Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK zbierało się trzy razy - 17 kwietnia w Grudziądzu, 9 września w Bydgoszczy i 4 października w Sitnicy. W trakcie posiedzeń na pierwszy stopień uprawnień, czyli Instruktora Krajoznawstwa Regionu zostały mianowane dwie koleżanki - Hanna Czech z Oddziału Miejskiego im. Mariana Sydowa z Torunia i Elwira Chodyna z Oddziału im. ks. ppłk. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu. Obu koleżankom składamy gratulacje. Ponadto na kwietniowym posiedzeniu K-P KIK pozytywnie zarekomendowało Krajowemu Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa Komisji Krajoznawczej ZG PTTK dwóch naszych kolegów do uzyskania honorowego tytułu Zasłużonego Instruktora Krajoznawstwa. W wyniku tej rekomendacji w dniu 20 sierpnia 2014 roku Tadeusz Rauchfleisz i Krzysztof Czerepowicki otrzymali tytuł Zasłużonego Instruktora Krajoznawstwa. Im również gratulujemy. Obaj wywodzą się z grudziądzkiego oddziału PTTK. Na wrześniowym posiedzeniu, którego gospodarzem był Regionalny Oddział PTTK „Szlak Brdy” Kolegium obradowało nad zmianami w Kanonie Odznaki Krajoznawczej Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Jako, że kwestia ta nie należy do łatwych na posiedzeniu odbytym w trakcie VIII WZAK-u w dalszym ciągu dyskutowano nad tym. W Bydgoszczy również rozpatrywaliśmy kwestię reaktywowania niezwykle cennej Odznaki Krajoznawczej „Szlakami Parków Krajobrazowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego”. Obecny na tym posiedzeniu wiceprezes Zarządu Oddziału PTTK przy Klubie Inspektoratu Wsparcia SZ w Bydgoszczy Edward Kozanowski zobowiązał się do przeprowadzenia całościowego procesu, który zakończyłby się ponownym funkcjonowaniem tej odznaki.

Krzysztof Czerepowicki

WYRÓŻNIENIA MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

W dniu 29 czerwca 2014 roku podczas obchodów Dni Unisławia Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego pan Piotr Całbecki wręczył medale „Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomreaniensis” przyznane chełmińskiemu Oddziałowi PTTK im. Ziemi Chełmińskiej i jego wiceprezesowi Tomaszowi Krzysztyniakowi. Medal dla Oddziału obchodzącego w roku ubiegłym jubileusz 80 lecia istnienia odebrał jego prezes Zdzisław Gostomski. Obaj koledzy oprócz wielu uprawnień kadry programowej PTTK

posiadają też tytuły Instruktorów Krajoznawstwa Regionu. Znamy ich między innymi jako wielce aktywnych krajoznawców, czego najlepszym dowodem jest między innymi zorganizowanie w perfekcyjny sposób VII Wojewódzkiego Zlotu Aktywnych Krajoznawców, na jakim gościliśmy w roku 2013 w Grubnie koło Chełmna.

Koledzy - przyjmijcie serdeczne gratulacje.

Krzysztof Czerepowicki

XLIV CENTRALNY ZLOT KRAJOZNAWCÓW WARSZAWA 2014

W dniach od 20 do 24 sierpnia 2014 roku w Warszawie odbył się XLIV Centralny Zlot Krajoznawców „Warszawa 2014” będący najważniejszą imprezą krajoznawczą w Polsce. Tegoroczny CZAK organizował Oddział PTTK „Mazowsze”, a jego komandorem był Mieczysław Żochowski. Patronat honorowy na imprezę objęli Wojewoda Mazowiecki, Marszałek Województwa Mazowieckie-

go, prezydent Miasta Stołecznego Warszawy, dyrektor Kampinoskiego Parku Narodowego oraz prezes ZG PTTK. W Zlocie uczestniczyło sto kilka osób, w tej liczbie ósemka to reprezentanci naszego województwa. Od jednego z uczestników miałem obiecany relację z tej imprezy, ale niestety do dnia dzisiejszego nic do mnie nie spłynęło. Nie oznacza to, że temat uważam za zamknięty.

W dalszym ciągu proszę o materiał, który umieszczę w kolejnym numerze naszego periodyku. W roku przyszłym kolejny CZAK organizować będzie Oddział Wojskowy PTTK z Chełma, a odbędzie się on w Krasnobrodzie na Lubelszczyźnie.

Krzysztof Czerepowicki

GŁAZ ŁĄCZĄCY TRZY WOJEWÓDZTWA

Na granicy trzech województw - kujawsko-pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i mazowieckiego w dniu 23 maja 2014 roku odbyła się uroczystość odsłonięcia symbolicznego głazu. Granitowy głaz, na którym umieszczono herby trzech województw, będzie elementem przebiegającej tam właśnie ścieżki dydaktycznej „Konopaty”. Ścieżka ta, jak i trójstyk graniczny leży na terenie Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego. Dla przypomnienia krajoznawcom - Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy po-

wołany został w 1990 roku, jego powierzchnia to ponad 27 tysięcy hektarów leżących właśnie na terenie tych wyżej wymienionych trzech województw. Od 1993 roku cały park znajduje się w granicach obszaru „Zielone Płuca Polski”. Na terenie parku utworzono 7 rezerwatów przyrody oraz dwa specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000. Wiele obiektów uznano za pomniki przyrody. Najbardziej znany jest rosnący niedaleko siedziby Dyrekcji Parku w Czarnym Bryńsku około 500-letni Dąb Rzeczypospolitej.

Warto to miejsce odwiedzić, szczególne wrażenia można wynieść z wizyty okresie jesiennym, kiedy wspaniale prezentuje się cała paleta kolorowych liści na drzewach.

Krzysztof Czerepowicki

DOLINA NOTECI ZWYCIĘZCĄ TEGOROCZNEJ EDYCJI PLEBISCYTU NA „7 NOWYCH CUDÓW POLSKI”

Jak każdego roku magazyn „National Geographic Traveler” rozpiął plebiscyt na „7 nowych cudów Polski”, w którym po raz pierwszy wprowadzono kategorię specjalną „natura”. Głównym laureatem i zwycięzcą okazała się przebiegająca przez nasze województwo oraz województwo wielkopolskie Dolina Noteci. Stała się ona najpiękniejszym miejscem w Polsce chronionym w ramach sieci Natura 2000. Dolina Noteci swój początek praktycznie rzecz biorąc ma na przedmieściach Bydgoszczy, a w naszym województwie przebiega jeszcze przez powiaty bydgoski i nakielski.

Krzysztof Czerepowicki

„NAUCZYCIEL KRAJU OJCZYSTEGO” - WYRÓŻNIENIA NADAWANE PRZEZ ZARZĄD GŁÓWNY PTTK

W środę 15 października 2014 roku w gmachu Ministerstwa Edukacji Narodowej przy Al. Jana Chrystiana Szucha 25 w Warszawie prezes Zarządu Głównego PTTK Roman Bargieł wraz z sekretarzem stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Tadeuszem Sławeckim wręczyli 38 działaczom Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego oraz nauczycielom honorowy

tytuł i medal „Nauczyciel Kraju Ojczystego”. Uroczystość taka z inicjatywy Zarządu Głównego PTTK odbywa się corocznie od 2011 roku w Ministerstwie Edukacji Narodowej w Warszawie. Ten zaszczytny tytuł i medal przyznawany jest w uznaniu za szczególne zasługi w pracy edukacyjno-wychowawczej, której celem jest upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa wśród dzieci i młodzieży.

W tym roku wśród wyróżnionych tym zaszczyt przynoszącym tytułem znaleźli się Krzysztof Czerepowicki z Grudziądza oraz Zbysław Budzyński ze Świecia, a także znany nam z naszych Wojewódzkich Złotów Aktywnych Krajoznawców Ryszard Wrzosek z Gdyni. W tym miejscu trzeba dodać, że w pierwszym roku przyznawania tego wyróżnienia wśród laureatów byli Julita Bąkowska i Henryk Miłoszewski oboje z Torunia, a w roku 2012 Henryk Wasilewski z Włocławka.

Przyjmijcie proszę wszyscy serdeczne gratulacje.

Krzysztof Czerepowicki

Uczestnicy VIII WZAK-u przed pałacem w Nadrożu

foto Tadeusz Perlik

WYDAWCA: Kujawsko-Pomorskie Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK
z siedzibą przy Oddziale PTTK im. ks. ppłk. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu ul. gen. Józefa Hallera 32
Wydawnictwo bezpłatne. Ukazuje się w y ł q c z n i e w formie elektronicznej
ADRES DO KORESPONDENCJI: e-mail: krzysztof.czerepowicki@gmail.com